

VERÁN 2020

Tab. 1. Viaxeiros, noites, estadía media e graos de ocupación en estab. de Turismo Rural. Verán 2020

	ESPAÑA		GALICIA	
	Nº	Var. Int. 20/19	Nº	Var. Int. 20/19
VIAXEIROS	961.847	-17,9%	42.555	-42,1%
NOITES	3.550.638	-11,9%	119.113	-33,7%
ESTADÍA MEDIA	3,69	7,4%	2,80	14,4%
% OCUPACIÓN	35,92%	-0,06	33,99%	-9,27
% OCUPACIÓN Fds	44,87%	0,03	41,60%	-7,90

Fonte: Elaboración propia a partir da EOTR

Desde o día 21 de xuño, e de acordo ao Real Decreto 555/2020, finaliza o estado de alarma permitíndose a mobilidade da poboación en todo o territorio estatal. Nese contexto de eliminación das restricións con carácter xeral, o INE estima que neste verán abriron en Galicia un promedio de 425 establecementos de turismo rural –dos 502 que o fixeron no mesmo período do pasado ano- que ofertaron un total de 5.591 prazas –das 6.547 do verán de 2019-.

Isto supón unha caída da oferta dispoñible do 14,6%, isto é, neste verán ofertáronse entorno ao 85% das prazas que habitualmente están dispoñibles no período estival. Tal circunstancia mellora con diferenza os datos dos meses anteriores cando nun contexto de desescalada e restricións de aforo e da mobilidade a oferta dispoñible estaba moi por debaixo dos niveis do pasado ano. En maio ofertárase tan só o 10% das prazas e en xuño preto do 40%.

Con carácter xeral os resultados son obviamente negativos rexistrándose caídas importantes en todas as variables. Fixamos a continuación as principais conclusións:

- Comportamento negativo das principais variables de demanda en turismo rural de Galicia. Cae nun 42,1% a cifra de viaxeiros aloxados e nun 33,7% o volume de noites en relación ao mesmo período do pasado ano.
- Este descenso non ten precedentes na serie histórica e leva, por tanto, a rexistrar mínimos de demanda no verán con preto de 43 mil viaxeiros aloxados e algo máis de 119 mil noites –no verán de 2019 rexistráranse preto de 180 mil-.
- En termos de volume a variación da demanda tradúcese na perda de case 31 mil viaxeiros aloxados e de máis de 60 mil noites en relación ao período estival de 2019.
- O descenso da demanda no verán é unha característica que se observa tanto no mes de xullo –cando se rexistra unha caída do 39%- como en agosto –cun descenso neste caso do 31%-.
- A nivel estatal obsérvase un comportamento negativo xeneralizado pero con excepcións en catro comunidades que conseguen cifras positivas e, por tanto, superar os niveis de demanda do pasado ano. No conxunto de España rexístrase unha caída global do 17,9% na cifra de viaxeiros aloxados e do 11,9% no volume de noites.

- Murcia é o destino de mellor comportamento relativo neste verán, circunstancia que ten un mérito especial pola situación na que estamos actualmente de crise provocada polo Covid19. Neste período rexistra un incremento da demanda en turismo rural do 25,8% grazas a unha mellora da estadía media –que sobe un 31%- pois a cifra de viaxeiros aloxados descende en termos interanuais –cae un 4,1%-.
- Presentan tamén cifras positivas, mellorando os resultados do verán pasado, as comunidades de Castela A Mancha, Castela e León e Asturias –a primeira cunha suba do 12% interanual e as dúas últimas cun incremento máis moderado, levemente por encima do 5% neste caso-.
- As restantes trece comunidades amosan cifras negativas, isto é, presentan caídas da demanda en relación ao verán do pasado ano. Os descensos máis suaves localízanse en Cataluña e Extremadura –do contorno do 2% interanual- e os máis acusados en Galicia e País Vasco –do 33%- e Baleares –do 55% neste caso-. Neste sentido, Galicia rexistra un dos peores comportamentos da demanda en turismo rural do conxunto de España. Os resultados positivos concéntranse en Murcia, no interior peninsular e nalgúns destinos do norte.
- Castela e León –con 576 mil pernoctacións- é o destino que neste período lidera o mercado turístico en turismo rural a nivel estatal –absorbendo o 16,2% do total de España-. Seguen en orde de importancia Asturias –con preto de 513 mil pernoctacións-, Cataluña –con máis de 442 mil- e Andalucía –con 388 mil neste caso-. Estas catro comunidades absorben en conxunto ao 54% do total da demanda en turismo rural de España. A porcentaxe restante repártese no resto do territorio.
- Galicia ocupa neste caso unha posición baixa –de número once no ranking total- representando o 3,4% do total estatal –porcentaxe inferior á que se rexistra noutras modalidades.
- En termos de mercado obsérvase un comportamento dispar dos tres grandes segmentos, circunstancia atípica neste contexto de caída xeneralizadas.
- O turismo interno, dos residentes en Galicia, presenta un comportamento positivo cun incremento global do 14,4% no volume de noites en turismo rural como consecuencia da combinación positiva de dous factores: suba da cifra de viaxeiros –do 3,8%- e mellora da estadía media –do 10,2% neste caso-. É o segundo ano consecutivo –e cuarto nos últimos cinco- no que se rexistra un crecemento do turismo interno no verán, circunstancia que neste ano se amosa excepcional polas condicións nas que acontece –de crise por mor da pandemia do Covid19-. Esta suba coloca o nivel final de demanda interna en turismo rural en máis de 33 mil noites –a cifra máis elevada da serie histórica-.
- O incremento da demanda interna prodúcese esencialmente no mes de xullo cando o turismo dos residentes sobe un 34%. En agosto mantense estable nos niveis de 2019.
- O turismo receptor nacional –españóis procedentes doutras comunidades autónomas- presenta en cambio unha caída do 41% na cifra de viaxeiros aloxados –rexistrando preto de 24 mil- e do 31% no volume de noites –con pouco máis de 78 mil neste caso-. En termos absolutos o descenso supón a perda de máis de 35 mil noites en relación ao dato do verán pasado, acadando con isto o nivel máis baixo dos últimos sete anos. Con todo, segue a ser o segmento máis importante representando o 66% do total da demanda –dúas de cada tres noites en turismo rural corresponden, por tanto, ao mercado receptor nacional-.

- O turismo internacional participa igualmente da dinámica negativa pero con peores resultados. Rexistra unha caída global do 79% no volume de noites en turismo rural como consecuencia dun descenso parello da cifra de viaxeiros estranxeiros, do 84% neste caso. Con isto o mercado internacional pasa de rexistrar preto de 37 mil noites no verán pasado a case oito mil neste 2020. Representa o 6,4% do total da demanda en turismo rural.
- Neste contexto negativo cambia a estrutura do mercado turístico gañando peso de forma notable o turismo interno –pasa de representar o 16% no verán de 2019 ao 28% actual- e perdendo peso na mesma proporción o mercado internacional –do 20,5% ao 6,4% actual-. Neste xogo de dinámicas o mercado receptor nacional, a pesar de rexistra unha caída global do volume de noites, consegue manter case invariable o seu peso no cómputo global con case o 66% do total das noites en turismo rural.
- A nivel territorial obsérvase un comportamento negativo xeneralizado, con descensos da demanda en turismo rural de diversa intensidade. As caídas máis notables rexístranse en A Coruña –cun 42% menos- e sobre todo en Lugo –cun descenso neste caso do 49%- mentres que en Ourense e Pontevedra son menos notorias –do 6% na primeira e do 23% nesta última-.
- Con preto de 43 mil noites Pontevedra é neste verán a provincia que presenta maior nivel de demanda no segmento de turismo rural –representa o 36,1% do total de Galicia-. Seguen en orde de importancia A Coruña –co 29% e algo máis de 34 mil noites-, Lugo –co 18,5%- e Ourense –provincia que neste verán se sitúa en último lugar co 17% do total-. En termos comparativos son as provincias do sur da comunidade as que presentaron os descensos menos acusados.
- Neste contexto de caídas a estadía nos establecementos de turismo rural de Galicia increméntase de forma importante –un 14,4% en particular-, situándose en 2,8 noites de media. Sobe a estadía media logo de rexistrar caídas nos dous últimos anos e sitúa o valor deste verán no máis elevado desde o 2008.
- A estadía media de Galicia –correspondente ao segmento de turismo rural- sitúase nunha posición baixa no conxunto do Estado, mellorando tan só o dato de dous destinos –Estremadura e Madrid, destino este último que marca o valor máis baixo con 2,4 noites-. Navarra rexistra pola contra o valor máis elevado con cinco noites de media.
- O forte descenso do nivel de demanda prodúcese nun contexto de caída da oferta dispoñible –tal como se comentou anteriormente o volume de prazas ofertadas cae un 14,6% en relación ao dato do pasado ano-. Con todo este descenso é inferior ao rexistrado do lado da demanda, circunstancia que leva a un empeoramento do nivel de ocupación, de pouco máis de nove puntos porcentuais, para situarse no 34,0% de media neste verán –no período estival de 2019, cun volume de oferta superior, rexistrouse unha ocupación media do 43,3%-.
- O descenso da ocupación en Galicia é o terceiro máis elevado do conxunto de España. Só dous destinos amosan un comportamento peor –o País Vasco cunha caída de 15 puntos e Baleares cun descenso de 24 puntos-. Son seis en total os destinos que amosan un comportamento negativo do nivel de ocupación, dous nos que se mantén relativamente estable e nove nos que mellora en relación ao dato do verán do pasado ano. Neste sentido Murcia é a comunidade que presenta o mellor comportamento en termos relativos cunha suba de case oito puntos no nivel de ocupación. Amosan tamén incrementos importantes Navarra e Castela A Mancha –de pouco máis de cinco puntos neste caso-.

- Desta maneira o ranking sitúa a Asturias e Cantabria como os destinos que neste verán rexistran o nivel de ocupación máis alto de toda España, cun 55,3% de media na primeira e cun 51,1% na segunda. Estas dúas comunidades marcan tamén os valores máis elevados no segmento hoteleiro.
- No lado contrario sitúase a C. Valenciana, cun 24,2% neste caso. Neste contexto Galicia ocupa unha posición intermedia con porcentaxes similares ás de Andalucía e Murcia.
- En fin de semana a ocupación media en turismo rural sitúase no 41,6%, cifra inferior en case oito puntos á rexistrada no verán do pasado ano 2019.

ANEXO – GRÁFICAS DE APOIO

Fig. 1. Evolución noites en Turismo Rural. Verán 2011-20

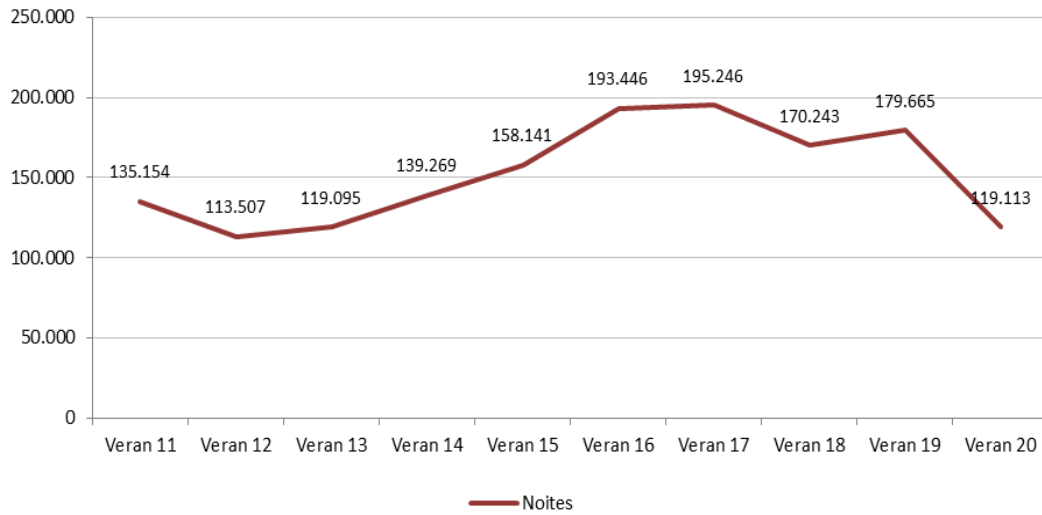

Fig. 2. Variación da demanda segundo a procedencia. Verán 2020

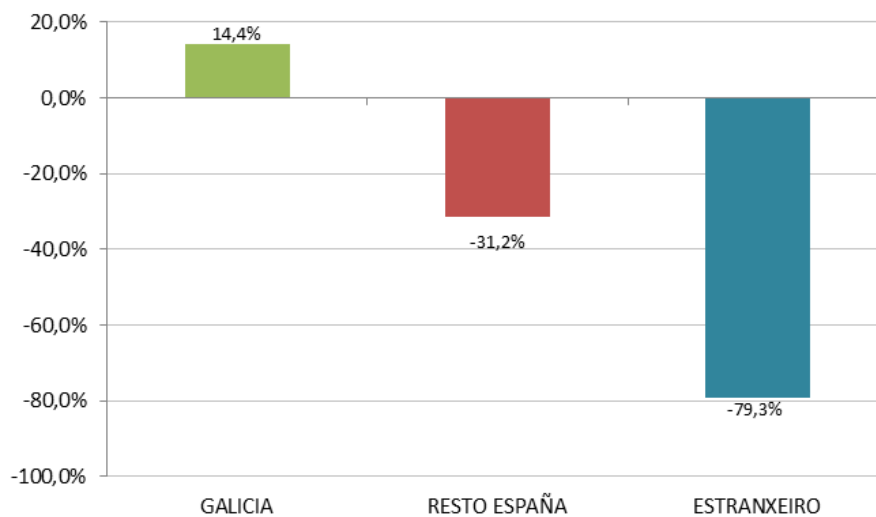

Fig. 3. Variación da demanda a nivel territorial (provincias). Verán 2020

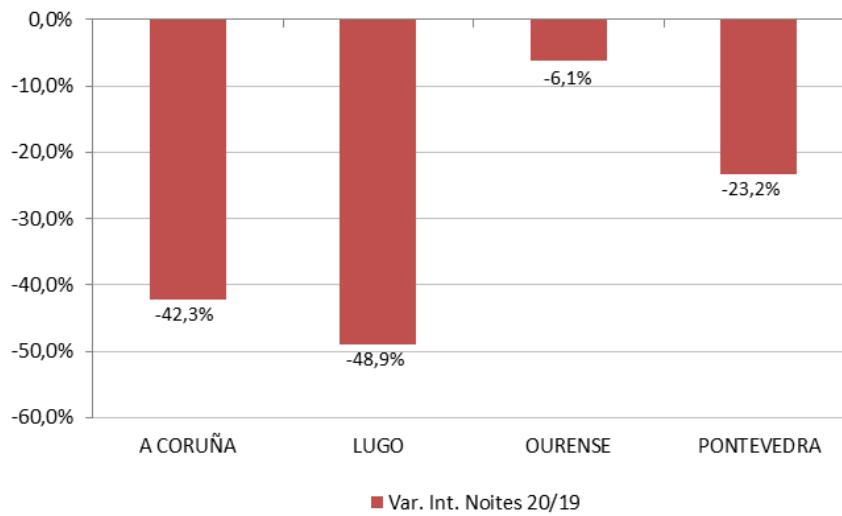

Fig. 4. Evolución da estadia media en Turismo Rural. Verán 2011-20

